

REFERAT Børn- og Ungeudvalget 2022-2025 d. 03-10-2023

Mødedato Tirsdag d. 03. oktober 2023 kl. 13:00

Mødested Udvalgsværelset, Ørbækvej 100, Fløj 2

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Velfærdens Fundament - Lokal aftale for Bymidten & Vesterbro.....	4
Omprioritering af midler til anlægsprojektet "Grejbanken".....	9
B-sag: Minimumsnormeringer - Ny budgetmodel.....	12
B-sag: Beslutning om fremtidigt tilbud til sårbare gravide og småbørnsfamilier.....	16
B-sag: Godkendelse af Effektiviserings- og omprioriteringsstrategien.....	19
C-sag: Hvad er god kvalitet i dagtilbud?.....	23
C-sag: Taskforce Skole: Drøftelse af Taskforcens anbefalinger med fokus på attraktive og blandede	26
D-sag: Børn- og Ungeforvaltningens arbejde med overgang fra dagtilbud til skole.....	32
D-sag: Aktuelle sager.....	34

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

85.02.02-G01-10-22

Resume

Godkendelse af dagsordenen til Børn- og Ungeudvalgets møde den 3. oktober 2023.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget godkender dagsordenen.

Punkt 2: Velfærdens Fundament - Lokal aftale for Bymidten & Vesterbro

00.16.00-P27-67-22

Resume

Med denne sag skal byrådet vedtage en lokal velfærdsaftale for Bymidten & Vesterbro.

Aftalen er blevet til gennem markant borgerinddragelse og dialog mellem Odense Kommune og partnerskabet for Bymidten & Vesterbro.

Den 3. marts 2021 besluttede byrådet fordelingen af de 625,0 mio. kr. til Velfærdens Fundament – Skoler og lokale velfærdsaftaler. Fordelingen til Bymidten & Vesterbro og Vestre Skole er følgende:

- Modernisering: 8,1 mio. kr.
- Vedligehold: 4,9 mio. kr.
- Lokal aftale: 8,8 mio. kr.

Aftalen giver penge til en række moderniseringer på Vestre Skole, blandt andet modernisering af flere faglokaler, etablering af flere forberedelsesrum og elevkuper, renovering af toiletter og flere grupperum.

Effekt

En storby med blandede og velfungerende bydele

Den lokale velfærdsaftale for Bymidten & Vesterbro vil give bydelen et løft og danne ramme for et velfungerende, udviklende og aktivt skole- og fritidsliv med udgangspunkt i borgernes konkrete forslag og idéer.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen, By- og Kulturforvaltningen og Børn- og Ungeforvaltningen indstiller til respektive udvalg, at byrådet godkender:

1. Lokal velfærdsaftale for Bymidten & Vesterbro (Vestre Skole), jf. bilag.
2. Der oprettes og frigives en anlægsbevilling "Velfærdens Fundament – Skoler og Lokale aftaler – Bymidten & Vesterbro (Vestre Skole)" på 16,9 mio. kr. fordelt med 0,3 mio. kr. i 2023, 3,4 mio. kr. i 2024 og 13,2 mio. kr. i 2025 under By- og Kulturudvalget. Bevillingen finansieres af Velfærdens Fundament under Økonomiudvalget.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget anbefaler indstillingen.

Sagsfremstilling

Med Budget 2021 besluttede Odense Byråd at investere 1,8 mia. kr. i velfærdens fysiske rammer frem mod 2030. Velfærdens Fundament skal sikre gode fysiske rammer for byens børn, unge og ældre borgere samt udvikling af byens lokalområder. Bag aftalen står et samlet byråd.

Den 3. marts 2021 besluttede byrådet rækkefølgen på skoler/lokalområder og fordelingen af midler under sporet "Skoler og lokale aftaler", hvor der i alt er afsat 625,0 mio. kr.

Pengene skal bruges til at sætte fokus på lokalområderne og en fremtid, hvor folkeskolen udvikler sig som omdrejningspunkt for fællesskab, aktiviteter og kendskab til hinanden. I den forbindelse skal Odense Kommune rundt til alle lokalområder i kommunen og føre en demokratisk samtale, så borgere og lokale interessenter får mulighed for at komme med deres input til ønsker og behov i deres område.

Den lokale velfærdsaftale for Bymidten & Vesterbro er den sjette af i alt elleve lokale velfærdsaftaler, der påbegyndes i 2023.

Inddragelse af lokalområdet

Den 31. maj 2023 blev der afholdt et on-line borgermøde for alle borgere i Bymidten & Vesterbro. Til mødet var det i workshops muligt at komme med forslag og idéer til at styrke Bymidten & Vesterbro som lokalområde. Der var over 100 tilmeldte borgere til mødet. Endvidere har det også været muligt at bidrage med input og forslag digitalt i et spørgeskema i perioden fra den 17. april til og med den 9. maj 2023. 17 % af borgerne i Bymidten & Vesterbro har bidraget til aftalen via besvarelse af spørgeskemaet.

For at sikre at de unge i lokalområdet, som repræsenterer halvdelen af lokalområdets beboere, var tilstrækkeligt repræsenteret, har de været inviteret til forskellige social dining events med en dertilhørende workshop. Et af disse arrangementer blev afholdt i samarbejde med foreningen SIND, som hjalp med at facilitere en dialog med unge med sindslidelser. Dertil blev der også ringet til over 1.000 unge i lokalområdet for at sikre repræsentativitet for aldersgruppen.

Endvidere blev der afholdt et møde i Kirkens Korshærs varmetue, hvor socialt udsatte fik mulighed for at dele deres drømme, ønsker og tanker til Bymidten & Vesterbro. Endelig blev der afholdt et fysisk borgermøde på Vestre Skole, omkring hvordan skolen også kan bruges som et lokalt kulturcenter.

Partnerskabet for Bymidten & Vesterbro, som består af repræsentanter for skolen, foreninger og bestyrelser i lokalområdet, har været lokalområdets talerør i processen for indgåelse af aftalen. Partnerskabet har drøftet en opsamling på de mange input og har indgået i dialog med Odense Kommune om prioritering af forslagene i den konkrete aftale.

Den lokale velfærdsaftale

Dataindsamlingen viser, at borgernes drømme og idéer overordnet har fokus på 3 temaer:

- De æstetiske rammer og den dejlige natur
- Kreativitet, leg og bevægelse
- Trafikale forhold og tryghed

Aftalen mellem partnerskabet for Bymidten & Vesterbro og Odense Byråd indeholder nedenstående konkrete initiativer, der alle bidrager til at opfylde de lokale interessenters og borgernes drømme om et endnu bedre Bymidten & Vesterbro.

Modernisering af Vestre Skole

- Ny indretning og renovering af østbygningens kælder og faglokaler
- Etablering af keramikovn til håndværk og design og billedkunst
- Nytænking af 2. sal i vestbygningen

- Etablering af flere forberedelsesrum og elevkupéer
- Opgradering af toiletter og omklædningsrum
- Renovering af tagterrassen
- Modernisering af faglokaler og etablering af grupperum

Initiativer i lokalområdet

Nytænkning af Huset til brug af skolen og lokalområdet

I forbindelse med den politiske ambition om at åbne skolerne mere op, brætspilsklubbens succes på Vestre Skole, Vestre Skoles egen ambition samt borgernes ønske om at skolen bliver et lokalt kulturcenter, vil Huset, et anneks ved Vestre Skole, blive moderniseret til brug både i og udenfor skoletid.

Etablering af amfi-område

På skolens udeområder etableres der et amfi-område med et sejl, der kan give skygge og ly for regn. Amfi-området vil kunne bruges til udendørs fremlæggninger, musikalske optrædener, teater mv.

Offentlige toiletter i Munke Mose

Der opsættes en permanent toiletbygning i Munke Mose til blandt andet alle gæsterne om sommeren og alle dem, som bruger området til at gå ture i. Bygningen laves med respekt for resten af området, og det sikres, at den passer ind i omgivelserne.

Mere kunst i bybilledet

Borgerne har mange gode idéer til, hvordan man kan skabe mere kunst i bybilledet. For eksempel ved at lave flere gavlmalerier, streetart ved fx Dronningens Park, at gøre Eventyrhaven mere eventyrlig med kunstværker, kunst som børn kan lege på, springvand eller grøn kunst i forbindelse med Bystrategi 2023.

Tilskud til Cityforeningen til lyskunst

Der gives et tilskud til Cityforeningen til opsætning af lyskunst i byens gader. Lyskunsten vil forskønne byens gader og samtidig kunne hjælpe med at skabe tryggere rammer i de sene timer.

Mere grønt i bybilledet

Der afsættes midler til at begrønne bybilledet, specielt med fokus på Vesterbro.

Nytænkning af og opgradering af legegaden ved Vestre Skole til en "living street"

Hele legegaden nytænkes. De gamle buslommer fjernes, så legegaden får bedre sammenhæng, og der vil blive indtænkt tiltag, som skal gøre legegaden unik, da den allerede er den eneste af sin slags i Odense Kommune. Legegaden vil spille ind i den grønne mobilitetsplan omkring shared spaces og living streets. I tiltaget undersøges muligheden for at etablere en basketballbane på legegaden for at skabe endnu bedre forhold for basketball og bevægelse i lokalområdet.

Opgradering af Dronningens Park inklusive legeplads på Vesterbro

Den eksisterende plads og legeplads på Vesterbro renoveres og opgraderes, så der er endnu bedre mulighed for leg og sjov for børnefamilier og andre borgere i området. Derudover renoveres den eksisterende basketballbane.

Udvikling af pladsen, hvor der er minigolf, på Vesterbro

Der afsættes midler til at udvikle pladsen på Vesterbro med minigolf, for eksempelvis med opsætning af bord- og bænkesæt på pladsen, og bedre skiltning til området, så det er nemmere at opdage mulighederne i ens eget lokalområde. Midlerne kan også bruges til løft af det æstetiske i området.

Renovering og modernisering af basketballbanen og pladsen ved Nonnebakken

Den eksisterende basketballbane på Nonnebakken renoveres og moderniseres, så den fortsat er til glæde for de mange daglige brugere. Det kunne for eksempel være nye kurve, ny løsning til banens bander, nye fodboldmål, renovering af belægning og siddemiljøer ved banen.

Opgradering af legepladsen ved Thorsgade

Den eksisterende legeplads på Thorsgade opgraderes, så den i højere grad efterkommer de behov, som lokalområdet efterspørger.

Opgradering af eksisterende legepladser med handicapvenlighed

Der afsættes et beløb til at sikre, at de eksisterende legepladser gøres mere handicapvenlige. Tiltaget omhandler opgraderingen af eksisterende legepladser ved Thorsgade og Dronningens Park.

Tilskud til paraplyforeningen på Vestre Skole

I forbindelse med den politiske ambition om at åbne skolerne mere op, brætspilsklubbens succes på Vestre Skole, Vestre Skoles egen ambition samt borgernes ønske om at skolen bliver et kulturcenter, ydes der tilskud til opstart af en paraplyforening "Kulturcenter Vesterbro".

Vedligeholdelsesprojekter

På Vestre Skole vil der blive udført følgende vedligeholdelsesopgaver:

- Opsætning af klimaskærm
- Forbedring af indeklima
- Indvendigt og udvendigt vedligehold

Vedligeholdelsesprojekterne er baseret på By- og Kulturforvaltningens faglige skøn – den såkaldte "ingeniørliste" - og har således ikke været et anliggende for partnerskabet.

Lokalområdets engagement

Der har undervejs i forløbet været stort engagement fra Vestre Skole, borgere og foreninger, og aftalen sigter derfor også imod at koble investeringerne i aftalen til at fastholde og styrke det engagement.

Partnerskabet og lokalområdet forpligter sig i forbindelse med aftalen til:

- At udforme det nye "Huset" ved Vestre Skole, så det skaber gode rammer for både skole og lokalområde.
- At være med til at bestemme udformningen og placeringen af kunsten, som skal forskønne byens gader.
- At udforme den nye "living street" på legegaden ved Vestre Skole.
- At skabe et dejligt og trygt byrum ved Dronningens Park.

Den fulde velfærdsaftale for Bymidten & Vesterbro og en opsamling på borgerinddragelsen er vedlagt som bilag.

Økonomi

Med denne sag og indgåelse af den lokale velfærdsaftale frigives de afsatte midler fra bevillingen under Økonomiudvalget til By- og Kulturudvalget.

Vedligeholdsmidlerne til skolen på 4,9 mio. kr. er allerede frigivet af byrådet den 1. februar 2023. Med denne sag frigives de resterende 16,9 mio. kr. fra den oprindelige fordeling, så der i alt er givet 21,8 mio. kr. til Bymidten & Vesterbro og Vestre Skole.

	Udvalg	Styringsområde	2023	2024	2025	I alt
Velfærdens Fundament, finansiering af bevilling	ØKU	Anlæg	-300.000	-3.400.000	-13.200.000	-16.900.000
Ny bevilling: VF – Skoler og lokale aftaler – Bymidten & Vesterbro (Vestre Skole)	BKU	Anlæg	300.000	3.400.000	13.200.000	16.900.000
I alt			0	0	0	0

Afledt drift af aftalen udgør 696.500 kr. årligt, som finansieres af den afsatte ramme til afledt drift af Velfærdens Fundament under Økonomiudvalget.

Denne sag har ingen konsekvenser for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Data opsamlingsrapport for Bymidten & Vesterbro -

Lokal velfærdsaftale for Bymidten & Vesterbro (Vestre Skole) -

Punkt 3: Omprioritering af midler til anlægsprojektet "Grejbanken"

00.30.08-A21-1-23

Resume

Denne sag handler om fordyrelse af anlægsprojektet "Grejbanken" og omprioritering af midler til finansiering af merudgiften på 1,9 mio. kr. Grejbanken bruges til opbevaring af kajakker, kanoer, cykler og andet friluftsudstyr som udlånes til skoler og institutioner.

I budget 2021 blev 2,8 mio. kr. bevilget til en ny bygning i Skibshusgården, da den eksisterende bygning er udtjent og står til nedrivning.

Projektet har været ramt af en række forsinkelser, blandt andet på grund af Corona og behov for en omprojektering. Dermed er udbuddet på entreprisedelen endt med en fordyrelse.

Udbuddet på entreprisedelen er endt med at være 1,9 mio. kr. dyrere end budgetteret.

Effekt

Storby i vækst

Idet der omprioriteres fra de løbende anlægsrammer, har sagen en negativ konsekvens for en storby i vækst. Omvendt har udførelsen af projektet en positiv effekt.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender:

1. Omprioritering af 0,75 mio. kr. fra anlægsbevillingen "Skolernes genopretning" til anlægsbevillingen "Grejbanken" i 2024.
2. Omprioritering af 0,25 mio. kr. fra anlægsbevillingen "Ombygning/renovering SFO" til anlægsbevillingen "Grejbanken" i 2024.

By- og Kulturforvaltningen og Børn- og Ungeudvalget indstiller til respektive udvalg, at byrådet godkender:

3. Flytning af 0,9 mio. kr. fra Børn- og Ungeudvalget serviceramme i 2023 til By- og Kulturudvalget, som konverteres til anlæg i 2023 på anlægsbevillingen "Grejbanken". Midlerne frigives og stilles til rådighed for By- og Kulturudvalget.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget anbefaler indstillingen.

Sagsfremstilling

I budget 2021 bevilgede byrådet 2,8 mio. kr. til By- og Kulturudvalget til "Grejbanken" i Skibshusgården under UngOdense, da den eksisterende bygning er udtjent. "Grejbanken" bruges til opbevaring af kajakker, kanoer, cykler og andet friluftsudstyr som udlånes til skoler og institutioner.

Projektet omhandler opførslen af en stålhal med en opvarmet mindre bygning indeni. Projektet har været ramt af en række forsinkelser.

Fordyret udbud

Efter afvikling af udbud viste projektet sig at blive dyrere end det afsatte budget. Ved udbuddet blev der kun modtaget to tilbud. Det billigste tilbud var på 3,7 mio. kr. Denne pris vurderes i overensstemmelse med markedet, set i lyset af de seneste års prisstigninger sammenholdt med, at det overslag, der ligger til grund for bevillingen fra 2021, er regnet i 2020.

Det fremgår af tabel 1 "Budget 2023 efter udbud", at der udestår en finansiering på 1,9 mio. kr. til realisering af projektet.

Budget 2023 efter udbud	
beløb i mio. kr.	
Bevilling budget 2021	2,8
Tilbud fra entreprenør	-3,7
Byggherreomkostninger mv.	-1,0
Difference	-1,9

**Note: += indtægter, -= udgifter*

Handlemuligheder

By- og Kulturudvalget har i forbindelse med fordyrelse af anlægsbevillinger fem handlemuligheder:

1. Projektet stoppes og den resterende bevilling kan omprioriteres på ny.
2. Der kan ske genudbud med nødvendig og minimal omprojektering.
3. Der kan ske genudbud ved omvendt licitation.
4. Skalering af projektet.
5. Omprioritering fra andre bevillinger.

Ad 1.) Da de eksisterende haller som er sammenbygget, er udtjente og nedrivningsværdige, vurderer By- og Kulturforvaltningen at det ikke er en mulighed at stoppe projektet "Grejbanken", for at prioritere den resterende bevilling på ny. Derudover er det akut mangel på halkapacitet til opbevaring af udstyr, som for nuværende delvist er placeret udenfor.

Ad 2.) og 3.) Forvaltningen vurderer ikke et nyt genudbud som en reel mulighed, da erfaringer peger på at grundet prisstigninger i markedet, vil et genudbud sandsynligvis give en yderligere fordyrelse.

Ved genudbud med omvendt licitation på projekter af denne størrelse, er det en udfordring at finde nogen, som vil byde ind. Derudover vil omkostninger til projektering indtil nu gå tabt.

Ad 4.) Projektet er søgt skaleret indenfor den nuværende ramme. Yderligere nedskalering af projektet vurderes ikke som en reel mulighed, idet størrelsen på projektet giver minimale muligheder for skaleringspotentiale.

Ad 5.) Det er muligt at omprioritere midler fra andre anlægsrammer herunder de løbende anlægsrammer fra bevillingen "skolernes genopretning" samt bevillingen "ombygning og renovering af SFO". Derudover omprioriteres 0,9 mio. kr. fra Børn- og Ungeudvalgets serviceramme, som konverteres til anlæg på bevillingen "Grejbanken" i 2024.

Forvaltningen foreslår at omprioritere i alt 0,75 mio. kr. fra anlægsrammen skolernes genopretning og 0,25 mio. kr. fra anlægsrammen "ombygning og renovering af SFO" til at finansiere merudgiften på "Grejbanken". Konsekvensen ved omprioriteringen er, at restarbejder i 2024 vedrørende renovering af kloakker på Risingskolen, samt flisearbejder på Hjalleseskolen og Rosengårdsskolen og asfalt på Lumby og Stige skole udskydes. De påtænkte kloakarbejder på Risingskolen, som ville betyde, at ledningsnettet bedre er i stand til at optage ekstremregn, udskydes til 2025.

Økonomi

Sagen har en negativ likviditetsmæssig påvirkning på Odense Kommunes kassebeholdning i 2023 på 100.000 kr., som modsvares af en tilsvarende positiv påvirkning i 2024.

Økonomiske konsekvenser

	Styingsområde	Udvalg	2023	2024	Total
Bevilling "Grejbanken"	Anlæg	BKU	1.000.000	900.000	1.900.000
Løbende anlægsramme "Skolernes genopretning"	Anlæg	BKU	0	-750.000	-750.000
Løbende anlægsramme "ombygning/renovering SFO"	Anlæg	BKU	0	-250.000	-250.000
Børn- og Ungeudvalgets serviceramme	Service	BUU	-900.000	0	-900.000
Kassen	Finansposter	Intet udvalg	-100.000	100.000	0
I alt			0	0	0

Af ovenstående fremgår finansieringsforslag på i alt 1,9 mio. kr. til fordyrelse af "Grejbanken" i 2023 via de løbende anlægsrammer fra skolernes genopretning med 0,75 mio. kr. i 2024 samt ombygning/renovering SFO med 0,25 mio. kr. i 2024. Derudover flyttes 0,9 mio. kr. fra Børn- og Ungeudvalgets serviceramme til By- og Kulturudvalget i 2023, som konverteres til anlæg på bevillingen "Grejbanken" i 2024.

Omprioriteringen giver ikke anledning til ændringer i forventning til afledt drift.

Punkt 4: B-sag: Minimumsnormeringer - Ny budgetmodel

00.01.00-S00-1-23

Resume

Børn- og Ungeudvalget drøftede den 29. august 2023 processen for det økonomiske spor i efteråret 2023 omhandlende en ny budgetmodel på daginstitutionsområdet, og på udvalgmødet den 19. september blev udvalget præsenteret for principperne i den nye budgetmodel, foreløbige overvejelser samt konsekvensberegninger baseret på tildelingsmekanismerne i budgetmodellen.

Med denne sag fortsætter drøftelserne om den nye budgetmodel.

Principperne i ny budgetmodel

Formålet med den nye budgetmodel er først og fremmest at sikre, at budgettildelingen til daginstitutioner lever op til minimumsnormeringer på kommuneniveau. Dernæst skal den være gennemskuelig og velbegrunder. Børn- og Ungeforvaltningens ambition har været at udarbejde en budgetmodel, der indeholder få overordnede principper. Det gør, at den nye model tager udgangspunkt i at understøtte lovgivningen, giver mulighed for at lave opfølgning på normeringer og samtidigt tilvejebringer en mere gennemsigtig budgettildeling til de budgetansvarlige ledere.

Overgangsordning

Børn- og Ungeudvalget blev på sidste udvalgmøde præsenteret for beregnede konsekvenser af den nye budgetmodel, og i forlængelse heraf fremlægges forslag til overgangsordning.

Høring af ny budgetmodel

Da den nye budgetmodel giver nogle budgetændringer på både institutionsniveau og for de selvejende børnehuse foreslår Børn- og Ungeforvaltningen, at den nye budgetmodel på daginstitutionsområdet sendes i høring efter udvalgmødet, og indgåede høringsvar tilgår Børn- og Ungeudvalget den 24. oktober 2023.

De høringsberettigede parter er institutionernes bestyrelser, og derudover har lokaludvalgene samt Forvaltningsudvalget mulighed for at indsende bemærkninger.

Effekt

Sagens karakter gør, at det ikke er relevant at vurdere effektskabende konsekvenser for Odensemålene.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget beslutter at sende forslag til ny budgetmodel i høring.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget godkender indstillingen.

Sagsfremstilling

Børn- og Ungeudvalget drøftede den 29. august 2023 processen for det økonomiske spor i efteråret 2023 omhandlende en ny budgetmodel på daginstitutionsområdet, og på udvalgsmødet den 19. september blev udvalget præsenteret for principperne i den nye budgetmodel, foreløbige overvejelser samt økonomiske konsekvensberegninger.

Med denne sag fortsætter drøftelserne om den nye budgetmodel.

Ny budgetmodel

Den nye budgetmodel tager udgangspunkt i at understøtte lovgivningen om minimumsnormeringer på kommuneniveau, og derudover giver modellen mulighed for at lave opfølgning på normeringer. Endeligt sikrer den nye budgetmodel en mere gennemsigtig budgettildeling til de budgetansvarlige ledere.

Børn- og Ungeforvaltningens ambition har været at udarbejde en budgetmodel, der indeholder få overordnede principper, og disse er;

- Overordnet tildeling på institutionsniveau
- Basistildeling på børnehusniveau
- Særlige og visiterede tildelinger
- Tildeling til pædagogiske medarbejdere

Udover budgetmodellen modtager institutionerne budgetmidler via den statslige pulje til sociale normeringer samt øvrige tildelinger. Figuren nedenfor skitserer principperne i den nye budgetmodel, samt de budgetmidler der ligger udenfor modellen.

Figur 1: Tildeling til minimumsnormeringer på kommuneniveau via ny budgetmodel.

Uddybning af principperne i ny budgetmodel

Nedenfor uddybes principperne i den nye budgetmodel i forhold til indhold og mekanismer. Gennemgangen af den nye budgetmodel fremgår af bilag 1.

Ledelse og administration

Tildelingen giver en ens tildeling på institutionsniveau til ledelse og administration, og der gives budget til 1 institutionsleder og administrativ understøttelse. Tildelingen sker med udgangspunkt i gennemsnitslønnen for de

nuværende institutionsledere og administrative medarbejdere.

Daglig pædagogiske leder og driftsramme

Tildelingen giver en ens tildeling på børnehushiveau, og der gives budget til 1 daglig pædagogisk leder samt en driftsramme til pædagogiske aktiviteter. Tildelingen til den daglige pædagogiske leder sker med udgangspunkt i gennemsnitslønnen for de nuværende daglige pædagogiske ledere, mens driftsrammen gives som et enhedsbeløb pr. vuggestue- eller børnehaveplads.

Særlige og visiterede tildelinger

Dette princip indeholder tildeling til visiterede pladser og indsatser i børnehuse, læringsmiljøpædagoger og en socioøkonomisk tildeling. Der er tale om tildelinger, som enten sker via visitation, eller som gives på baggrund af socioøkonomiske indikatorer.

Princippet omfatter ikke Enghaveskolens børnehave og Platanhaven, da disse tilbud ikke indgår som en del af budgetmodellen omhandlende minimumsnormeringer i daginstitutioner.

Tildeling til pædagogiske medarbejdere

Tildelingen gives på baggrund af normeringskravene til minimumsnormeringer samt gennemsnitslønnen for nuværende pædagogiske medarbejdere.

I relation til normeringskravene sikrer algoritmen i den nye budgetmodel, at børn under 3 år og 1 måned indgår i normeringen med 1 pædagogisk medarbejder til 3 børn. Mens der for børn over 3 år og 1 måned skal være 1 pædagogisk medarbejder til 6 børn.

Gennemsnitslønnen beregnes med udgangspunkt i de enkelte faggrupper, og ganges på det beregnede antal pædagogiske medarbejdere..

Pulje til sociale normeringer samt øvrige tildelinger

Både pulje til sociale normeringer samt øvrige tildelinger er budgetmidler, som ligger udenfor den nye budgetmodel.

Puljen til sociale normeringer er eksterne midler, der er tildelt direkte via Finansloven, og gives til specifikke børnehuse.

Øvrige tildelinger indeholder bl.a. frokostordninger, bygningsdrift for selvejende børnehuse og gæstehuse.

Konsekvens af ny model og overgangsordning

Børn- og Ungeudvalget blev på sidste udvalgsmøde præsenteret for beregnede konsekvenser af den nye budgetmodel. Sammenligningen mellem ny og gammel model tager udgangspunkt i 2024 og den forventede aktivitet i 2024. Der ses således alene på forskellen mellem de to tildelingsmodeller, velvidende at der også er tildelinger, der ligger udenfor modellen (f.eks. frokostordninger og pulje til sociale normeringer). Sammenligningen fremgår af bilag 2

Den fremtidige fordelingsmodel tildeler til minimumsnormeringer med udgangspunkt i pædagogiske medarbejdere pr. barn. For at afbøde forskellen mellem ny og gammel budgetmodel, fremlægges et forslag til en overgangsordning. Her foreslås en udligning institutionerne imellem, som omfordeler 50 % af institutionernes over- eller underunderskud ved indførelsen af den nye budgetmodel. Overgangsordningen er dermed samlet set et nulsumsspil.

Overgangsordningen kan være 1-årig eller 2-årig. Det er forvaltningens anbefaling, at den gøres 1-årig. Forslag til overgangsordning ses i bilag 3.

Høring af ny budgetmodel

Da den nye budgetmodel giver nogle budgetændringer på både institutionsniveau og for de selvejende børnehuse foreslår Børn- og Ungeforvaltningen, at den nye budgetmodel på daginstitutionsområdet sendes i høring efter udvalgsmødet, og at indgåede høringssvar tilgår Børn- og Ungeudvalget den 24. oktober 2023.

De høringsberettigede parter er institutionernes bestyrelser, og derudover har lokaludvalgene samt Forvaltningsudvalget mulighed for at indsende bemærkninger.

Økonomi

Denne sag er alene en drøftelsessag og har derfor ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder kommunens kassebeholdning.

Budgettet til minimumsnormeringer er en del af det samlede budget indenfor dagtilbudsområdet, og budgetmodellen skal sikre, at Odense Kommune opfylder minimumsnormeringer i daginstitutioner på kommuneniveau.

Bilag

Bilag 3. Overgangsordning

Bilag 2. Sammenligning

Bilag 1 Ny budgetmodel

Punkt 5: B-sag: Beslutning om fremtidigt tilbud til sårbare gravide og småbørnsfamilier

27.12.06-P22-1-23

Resume

Formålet med FAMKO er at mindske sundhedsmæssig og social ulighed ved at give sårbare gravide, småbørn og familier den bedst mulige start gennem udvidet, tværfaglig støtte på tværs af kommune, region og frivillige organisationer. FAMKO-projektet bidrager dermed til at styrke samarbejdet om og indsatsen til børn og familier, som med en støttende hånd i ryggen får en god start som ny familie.

Børn- og Ungeudvalget drøftede den 29. august 2023 modeller for det kommende serviceudtryk til FAMKO-målgruppen pr. 1. januar 2024, og på baggrund heraf bestilte udvalget en beslutningssag indeholdende forvaltningens forslag til omprioritering af midler inden for den samlede budgetramme i Børn- og Ungeforvaltning.

Forvaltningen har på den baggrund udarbejdet forslag til finansiering via omprioritering inden for budgetrammen til målgruppen pr. 1. januar 2024, således som det er beskrevet i model 2 i bilaget til drøftelsespunkt nr. 7 på dagsordenen den 29. august 2023.

Børn- og Ungeudvalget skal med denne sag træffe beslutning om finansiering til målgruppen pr. 1. januar 2024. Sundhedsudvalget behandler deres del af det fremtidige tilbud til målgruppen på udvalgsrådet den 3. oktober.

Effekt

Børn- og unge bliver klar til fremtiden

Sagen forventes at have effekt på effektmålet "Børn og unge bliver klar til fremtiden". Indsatsen styrker forældrenes tilknytningsevne til det nye barn samt understøtter gode rammer omkring familien. Dermed forbedres muligheden for, at børn med forskellige forudsætninger trives og bliver klar til fremtiden.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget godkender:

1. forslag om videreførelse af FAMKO-projektet som beskrevet under model 2.
2. at der overføres 3.400.000 kr. fra omprioritering på det Tværgående Område i Børn- og Ungeforvaltningen til Familie- og Forebyggelse til finansieringen af projektet fra 2024 og frem, og at Familie- og Forebyggelse omprioriterer 95.000 kr. i 2024, 585.000 kr. i 2025, 745.000 kr. i 2026 og 600.000 kr. i 2027 og frem inden for egen budgetramme.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget godkender indstillingen.

Sagsfremstilling

I Budgetaftalen for Budget 2023 fik Børn- og Ungeudvalget til opgave at vurdere, hvilke tiltag og erfaringer fra FAMKO-projektet, der ønskes videreført i forvaltningens arbejde:

"Forligspartierne er positive overfor FAMKO-projektet, der er et tværsektorielt samarbejde mellem Odense Universitetshospital og Odense Kommune om gravide, småbørn og familier, der af den ene eller den anden årsag har brug for en håndholdt indsats gennem graviditeten og frem til skolestart. FAMKO er en bærende del af forståelsespapiret 'Et

skifte til gavn for børn og unges mentale trivsel i Odense', og det er i den forbindelse aftalt, at Børn- og Ungeudvalget skal styrke den tidlige indsats for fremme af mental sundhed i den tidlige barndom gennem udbredelse af FAMKO-tilgangen."

Med den sideløbende flytning af Sundhedsplejen til Sundhedsforvaltningen i 2022 blev de involverede fagområder fordelt på to forvaltninger.

Sundhedsudvalget og Børn- og Ungeudvalget blev på fællesmøde den 23. maj 2023 præsenteret for foreløbige erfaringer med FAMKO som projekt og samarbejdsform. Derudover blev udvalgene den 29. august 2023 præsenteret for de foreløbige resultater og erfaringer fra FAMKO i en orienteringssag samt en drøftelsessag for det kommende tilbud til målgruppen per 1.1.2024. I forbindelse med drøftelsessagen blev udvalgene præsenteret for to modeller, og Børn- og Ungeudvalget bestilte en beslutningssag, hvori der indgår forslag til en indsats, som beskrevet i model 2, med finansiering inden for Børn- og Ungeudvalgets samlede budgetramme. Sundhedsudvalget behandler deres del af det fremtidige tilbud til målgruppen på udvalgsmødet den 3. oktober.

Model 2 indebærer forslag om et frivilligt og forebyggende tilbud om rådgivning til målgruppen i form af familierettede indsatser, som Servicelovens § 11,3 giver mulighed for. I § 11,3-tilbuddet modtager familien dermed et frivilligt tilbud, som styrker forældrenes tilknytning til det kommende barn, og familien får hjælp til at få ro på rammerne om familiens liv.

Derudover tilbydes gruppetilbud i Tryghedscirklen samt løbende kompetenceudvikling af medarbejderne og rammer for tværfagligt/tværsektorielt samarbejde.

Indsatserne følges via monitorering

Der vil være mulighed for at følge effekten for familierne og det tværfaglige/tværsektorielle samarbejde via løbende monitorering. Monitoreringen kan ske via forskellige former for data- og vidensindsamling, eksempelvis spørgeskemaer og interviews med FAMKO-personerne samt sårbare gravide/småbørnsforældre, der modtager en indsats. Muligheden for at videreføre indikatorer fra FAMKO-projektet bør afdækkes. Resultaterne af indsatsen og monitoreringen kan eksempelvis opsummeres i en evaluering i primo 2027, hvor indsatsen har været i gang i 3 år (2024-2026).

Økonomi

Videreførelsen af FAMKO-projektet som beskrevet i model 2 forudsætter finansiering i størrelsesordenen 3.495 t.kr. kr. i 2024 stigende til 4.000 t.kr. i 2027 og frem.

Udgifterne anvendes til løn, kompetenceudvikling og supervision af medarbejdere samt gruppetilbud i Tryghedscirklen.

Via omprioritering af midler på det tværgående område i Børn- og Ungeforvaltningen findes finansiering på 3.400 t.kr. fra 2024 og frem.

Børn- og Ungeforvaltningen foreslår, at dette beløb anvendes til delvis finansiering, mens den resterende andel omprioriteres inden for Familie- og Forebyggelses ramme.

Det samlede finansieringsbehov og forslag til finansiering fremgår af nedenstående tabel.

I 1.000 kr.	2024	2025	2026	2027 og frem
Lønudgifter	2.880	3.720	3.880	3.735
Tryghedscirklen	265	165	165	165
Kompetenceudvikling og supervision	350	100	100	100
Finansierings behov i alt	3.495	3.985	4.145	4.000
Ompriorerede midler fra Tværgående	3.400	3.400	3.400	3.400
Omprioritering inden for Familie- og Velfærdsafdelingens ramme	95	585	745	600
Finansiering i alt	3.495	3.985	4.145	4.000
Kassepåvirkning	0	0	0	0

Der forventes hertil økonomiske gevinster ved en videreførelse af projektet i form af sparede udgifter til foranstaltninger afholdt af Børn og Familierådgivningen. Disse er dog ikke indregnet i ovenstående, da der fortsat er en vis usikkerhed ved størrelsen herpå.

De økonomiske konsekvenser håndteres inden for Børn- og Ungeudvalgets egen budgetramme og påvirker derfor ikke kommunens kassebeholdning.

Punkt 6: B-sag: Godkendelse af Effektiviserings- og omprioriteringsstrategien

00.30.00-G01-1-23

Resume

Med denne sag godkender Børn- og Ungeudvalget omprioriteringer til sociale investeringer som en del af Effektiviserings- og omprioriteringsstrategien for Budget 2024.

Effektiviserings- og omprioriteringsstrategien i Odense Kommune er lagt ud i de enkelte udvalg, og kravet vil være op til 0,5 % af servicerammen, hvoraf 0,25 % svarende til 7,6 mio. kr. for Børn- og Ungeudvalget effektiviseres og omprioriteres til fælles prioriteter i byrådet. Udvalget har derudover mulighed for at effektivisere og omprioritere for yderligere 0,25 %, hvis udvalget træffer beslutning herom. Det bemærkes, at forvaltningerne skal fremlægge forslag for 0,5 % af servicerammen - svarende til 15,2 mio. kr. i Børn- og Ungeforvaltningen.

De første 0,25 % af effektiviseringskravet til Budget 2024 er udmøntet med Børn- og Ungeudvalgets beslutning den 13. december 2022. Her besluttede udvalget, at effektiviseringskravet fordeles forholdsmæssigt indenfor forvaltningens budget, så de budgetansvarlige ledere får frihed til at finde og udmønte effektiviseringerne lokalt.

Denne sag omhandler de resterende 0,25 % af effektiviseringskravet, som udvalget selv kan træffe beslutning om, og som forbliver indenfor udvalgsrammen.

Effekt

Børn- og unge bliver klar til fremtiden

Med denne sag omprioriteres der midler til sociale investeringer, som skaber sociale og økonomiske effekter på den lange bane. Effekterne er uddybet i det vedlagte bilag.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget godkender omprioritering på samlet 8,5 mio. kr. til de nedenfor udvalgte sociale investeringer:

1. 3,5 mio. kr. til FAMKO.
2. 4,0 mio. kr. til Færre sager pr. socialrådgiver på børnehandicapområdet.
3. 1,0 mio. kr. til Udvidet samarbejde i Børn og Familierådgivningen via færre sociale sager pr. rådgiver.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget godkender indstillingen.

Sagsfremstilling

Effektiviserings- og omprioriteringsstrategien i Odense Kommune er lagt ud i de enkelte udvalg, og forpligter forvaltningerne til at arbejde med omstilling og optimering i arbejdsprocesser, og arbejdet skal foregå på de enkelte arbejdspladser. Strategien tager dermed afsæt i både de lokale og nære processer samt de mere tværgående.

Effektiviseringskravet vil være op til 0,5 % af servicerammen, hvoraf 0,25 % svarende til 7,6 mio. kr. for Børn- og Ungeudvalget effektiviseres og omprioriteres til fælles prioriteter i byrådet. Udvalget har derudover mulighed for at effektivisere og omprioritere for yderligere 0,25 %, hvis udvalget træffer beslutning herom. Det bemærkes, at forvaltningerne skal fremlægge forslag for 0,5 % af servicerammen - svarende til 15,2 mio. kr. i Børn- og Ungeforvaltningen.

De første 0,25 % af effektiviseringskravet til Budget 2024 er udmøntet med Børn- og Ungeudvalgets beslutning den 13. december 2022, mens denne sag omhandler de resterende 0,25 %, som udvalget har mulighed for at effektivisere og omprioritere indenfor udvalgets egen ramme.

De forudgående drøftelser i udvalget har omhandlet omprioriteringer til sociale investeringer, som fremadrettet vil være det afsæt, der anvendes i forhold til Effektiviserings- og omprioriteringsstrategien.

Sociale investeringer

Sociale investeringer er en tilgang hvori der foretages en investering i et projekt med en afgrænset målgruppe, en veldefineret indsats og prædefinerede forventede effekter. Det giver en investering, som både skaber sociale og økonomiske effekter på den lange bane.

Med afsæt i sociale investeringer omprioriteres og investeres der samlet set for 8,5 mio. kr. i Børn- og Ungeudvalget i relation til Effektiviserings- og omprioriteringsstrategien for Budget 2024.

Nedenfor gennemgås de udvalgte sociale investeringer i forhold til omprioriteringsbehov, indsats og økonomisk effekt - hvis denne kan beregnes. I bilag 1 gives en uddybende beskrivelse af de sociale investeringsforslag.

FAMKO

FAMKO				
Finansiering	2024	2025	2026	2027
Omprioritering fra det Tværgående område i Børn- og Ungeforvaltningen	3.400	3.400	3.400	3.400
Omprioritering indenfor Familie og Forebyggelse	95	585	745	695
Samlet finansiering	3.495	3.985	4.145	4.095

I relation til FAMKO er der et omprioriteringsbehov på mellem 3,5 - 4,1 mio. kr., og heraf omprioriteres 3,4 mio. kr. fra det Tværgående område i Børn- og Ungeforvaltningen, da der i forbindelse med tidligere beslutninger i Børn- og Ungeudvalget blev etableret et råderum til politiske prioriteter, og heraf er der 3,4 mio. kr. til rådighed fra 2024 og frem. De resterende midler findes indenfor Familie og Forebyggelse.

Indsats:

Med FAMKO tilbydes et frivilligt og forebyggende tilbud om rådgivning til forældre, som styrker deres tilknytning til det kommende barn. Familien får hjælp til at få ro på rammerne om familiens liv. Derudover tilbydes der gruppetilbud i Tryghedscirklen samt løbende kompetenceudvikling af medarbejderne.

Økonomisk effekt af den sociale investering:

Nuværende data indikerer, at de indsatser der bliver givet til kontrolgruppen alt andet lige, er dyrere end de indsatser, der gives til børnene i indsatsgruppen. Men det er endnu ikke muligt at beregne den samlede økonomiske effekt.

Færre sager pr. socialrådgiver på børnehandicapområdet

Færre sager pr. socialrådgiver på børnehandicapområdet				
Finansiering	2024	2025	2026	2027
Omprioritering indenfor Familie og Forebyggelse	4.000	4.000	4.000	4.000
Samlet finansiering	4.000	4.000	4.000	4.000

I relation til færre sager pr socialrådgiver på børnehandicapområdet er der et omprioriteringsbehov på 4,0 mio. kr., og midlerne findes indenfor Familie og Forebyggelse via reducerede udgifter på foranstaltningsbudgettet. Derudover vil der i de første to år være et behov for at foretage et udlæg, men dette indhentes senere hen jf. den økonomiske effekt af investeringen.

Indsats:

Med færre sager pr. socialrådgiver på handicapområdet opjusteres antallet af sagsbehandlere med 8 medarbejdere, da dette vil mindske det gennemsnitlige sagstal for den enkelte medarbejdere i Specialafdelingen for Børn i Børn og Familierådgivningen, og dermed styrke samarbejdet om og med familierne.

Økonomisk effekt af den sociale investering:

Det styrkede samarbejde om og med familierne forventes på baggrund af erfaringer fra Aarhus Kommune at have en positiv økonomisk effekt, og denne er vist nedenfor. Det bemærkes, at der er en merudgift i de første år, grundet hastigheden i at reducere omkostningerne til kontante ydelser, men der forventes en varig og positiv effekt fra det tredje driftsår.

Økonomisk effekt af social investering				
Finansiering	2024	2025	2026	2027
Økonomisk effekt af social investering	-1.000	-400	800	800
Samlet finansiering	-1.000	-400	800	800

Udvidet samarbejde i Børn og Familierådgivningen via færre sociale sager pr. rådgiver

Udvidet samarbejde i Børn og Familierådgivningen				
Finansiering	2024	2025	2026	2027
Omprioritering indenfor Familie og Forebyggelse	1.200	700	0	0
Samlet finansiering	1.200	700	0	0

I relation til det udvidet samarbejde i Børn- og familierådgivningen er der et omprioriteringsbehov på 1,2 mio. kr. i 2024 faldende til 0,7 mio. kr. i 2025, og midlerne findes indenfor Familie og Forebyggelse via reducerede omkostninger til anbringelser.

Indsats:

Med udvidet samarbejde i Børn- og familierådgivningen opjusteres antallet af socialrådgivere så sagsantallet pr. rådgiver reduceres, da dette giver mulighed for en tættere opfølgning, som styrker effekten i sagerne, ved at der sikres mere tid til inddragelse og tværfagligt samarbejde.

Økonomisk effekt af den sociale investering:

De foreløbige erfaringer i et borger- og medarbejderperspektiv viser, at der laves flere børnefaglige undersøgelser som hurtigere afklarer støttebehovet, og derudover sker der en hurtigere justering af indsatsen. Dette har styrket inddragelsen og kommunikationen mellem socialrådgiver og forældre. Men det er endnu ikke muligt at beregne den samlede økonomiske effekt.

Økonomi

Med denne sag udmønter Børn- og Ungeforvaltningen sin egen interne andel af Odense Kommunes Effektiviserings- og omprioriteringsstrategi for Budget 2024, så sagen har ingen økonomisk konsekvens for Odense Kommune, herunder kommunens kassebeholdning.

Bilag

Bilag 1 Sociale investeringer 03.10.2023

Punkt 7: C-sag: Hvad er god kvalitet i dagtilbud?

28.09.12-P05-2-23

Resume

Med denne sagsfremstilling præsenterer Børn- og Ungeforvaltningen forskellige parametre, der kendetegner kvalitet på dagtilbudsområdet for 0-6-årige. Sagen vil danne grundlag for en politisk drøftelse af god kvalitet i dagtilbud, herunder også et fokus på dagtilbuddenes indretning.

Denne drøftelse er politisk efterspurgt ved følgende to lejligheder.

Den 21. juni 2023 drøftede Børn- og Ungeudvalget udvikling på dagtilbudsområdet i Odense Kommune. Udvalget ønskede i den forbindelse en faciliteret drøftelse af, hvad der er god kvalitet i dagtilbud.

Den 14. september 2022 underskrev borgmester og rådmænd i Odense Kommune et forståelsespapir omhandlende børn og unges mentale trivsel. Af forståelsespapiret fremgår et politisk ønske, om at drøfte både indretningen i Odenses dagtilbud samt de indsatser, der knytter sig til dagtilbud.

Følgende parametre har bl.a. indflydelse på kvaliteten i dagtilbud.

- Interaktion mellem voksne og børn, forældresamarbejde og ledelse
- Fysiske rammer og gruppestørrelser
- Normering og uddannelse
- Leg og rutiner

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter kvalitetsparametre i dagtilbud.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Kvalitet på dagtilbudsområdet

Kvaliteten, som skal kendetegne danske dagtilbud, er defineret i dagtilbudsloven. Det vil sige i formålsbestemmelsen, i det fælles pædagogiske grundlag og i reglerne om arbejdet med den pædagogiske læreplan. Alle tre dele står solidt på den danske dagtilbudstradition og de seneste års forskning om, hvad der skaber god kvalitet i dagtilbud.

Formålsbestemmelsen

- "Dagtilbud skal fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem trygge og pædagogiske læringsmiljøer, hvor legen er grundlæggende, og hvor der tages udgangspunkt i et børneperspektiv.

- Dagtilbud skal i samarbejde med forældrene give børn omsorg og understøtte det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse og bidrage til, at børn får en god og tryk opvækst.
- Børn i dagtilbud skal have et fysisk, psykisk og æstetisk børnemiljø, som fremmer deres trivsel, sundhed, udvikling og læring.
- Dagtilbud skal give børn medbestemmelse, medansvar og forståelse for og oplevelse med demokrati. Dagtilbud skal som led heri bidrage til at udvikle børns selvstændighed, evner til at indgå i forpligtende fællesskaber og samhørighed med og integration i det danske samfund.
- Dagtilbud skal i samarbejde med forældrene sikre børn en god overgang fra hjem til dagtilbud. Dagtilbud skal endvidere i samarbejde med forældre og skole sikre børn en god sammenhængende overgang mellem dagtilbud og fra dagtilbud til fritidstilbud og skole ved at udvikle og understøtte deres grundlæggende kompetencer og lysten til at lære." (Dagtilbudsloven §7)

God kvalitet

Forskningen peger på, at den vigtigste enkeltparameter for høj kvalitet i dagtilbud er en god barn-voksen relation. Den gode relation opnås, når barn og voksen mødes om noget fælles i et gensidigt og emotionelt afstemt samspil. Børns medindflydelse er derfor en forudsætning for en god barn-voksen interaktion.

Undersøgelser viser også, at særligt for børn fra familier med færre socioøkonomiske ressourcer, kan det have betydning for børnenes trivsel, udvikling og læring at gå i et dagtilbud af høj kvalitet.

Der anvendes en analytisk skelnen mellem tre elementer af kvalitet i dagtilbud; Strukturel kvalitet, proceskvalitet og resultat-kvalitet.

Strukturel kvalitet

Strukturel kvalitet kan forstås som de rammer og forhold, som den pædagogiske praksis arbejder inden for, og som er påvirket af økonomi, organisering, ledelse m.m. i dagtilbuddet.

Det er fx normering, gruppestørrelse og -organisering, fysiske rammer samt uddannelse, efteruddannelse og personalestabilitet.

Proceskvalitet

Proceskvalitet er udtryk for den kvalitet, der findes i det pædagogiske arbejde, og som opstår bl.a. i relationer mellem børn og voksne og gennem læringsmiljøets stimulering af børn. Proceskvalitet omfatter også kvaliteten af de pædagogiske kompetencer i forbindelse med leg og læring.

Det er fx interaktioner mellem børn og voksne, leg, rutineprægede situationer og aktiviteter, ledelse af dagtilbud samt forældresamarbejde.

Resultatkvalitet

Strukturel kvalitet og proceskvalitet er forudsætningen for, at der er resultat kvalitet i dagtilbuddet. Resultat kvalitet handler om, hvad børnene får ud af at gå i dagtilbud, både her og nu og på længere sigt.

Det er fx barnets sociale kompetencer, faglige kognitive færdigheder, sproglige kompetencer og skoleparathed.

Dagtilbudschefen uddyber ovenstående på Børn- og Ungeudvalgsmødet.

Indretningen i dagtilbud

Den 14. september 2022 underskrev borgmester og rådmænd i Odense Kommune et forståelsespapir, omhandlende børn og unges mentale trivsel i Odense. I aftalen står der:

"Flere eksperter peger på, at rammerne og vilkårene i vores dagtilbud har betydning for den mentale trivsel senere i livet. Derfor ønskes der en drøftelse af både indretningen i vores dagtilbud samt de indsatser, der knytter sig til dagtilbuddene."

Den ønskede drøftelse vil indgå som en del af den generelle drøftelse om god kvalitet i dagtilbud.

Det videre politiske forløb

På Børn- og Ungeudvalgsmødet den 24. oktober 2023 præsenterer Børn- og Ungeforvaltningen, hvordan Børn- og Ungeudvalgets vision "Barn i Odense" oversættes og omsættes til "Det gode børneliv i dagtilbud i Odense".

"Det gode børneliv i dagtilbud i Odense" tager, udover Børn- og Ungeudvalgets vision, afsæt i udvalgets drøftelse af god kvalitet på dagtilbudsområdet, samt dialoger med børn og forældre om, hvad de oplever som et godt børneliv i dagtilbud.

"Det gode børneliv i dagtilbud i Odense" forventes at kunne blive præsenteret på Dagtilbuds udviklingskonference den 9. november 2023.

Økonomi

Da sagen er en drøftelsessag, er der ingen økonomiske konsekvenser, herunder for kommunens kassebeholdning.

Punkt 8: C-sag: Taskforce Skole: Drøftelse af Taskforcens anbefalinger med fokus på attraktive og blandede skoler

17.00.00-A00-2-23

Resume

Den 20. juni 2023 blev Børn- og Ungeudvalget præsenteret for anbefalingerne fra taskforcen på skoleområdet. Børn- og Ungeudvalget har i deres indledende drøftelser udpeget flere anbefalinger, som de har ønsket at arbejde videre med i den kommende tid. Blandt disse noterede forvaltningen sig et politisk ønske om fortsat drøftelse af barrierer, dilemmaer og muligheder i forhold til at øge blandethed på kommunens skoler, samt at øge skolernes attraktivitet og tiltrækning af elever fra distriktet. På den baggrund har forvaltningen i denne sag samlet det materiale, der har dannet baggrund for taskforcens drøftelser og anbefalinger.

Gennemgangen af data kan dermed danne baggrund for udvalgets videre drøftelse af de forskellige anbefalinger fra taskforcen.

Sagen lægger ikke op til et traditionelt sagsforløb, hvor drøftelsen efterfølges af en beslutningssag. Sagen skal i stedet ses som en mulighed for at skabe et politisk rum, hvor udvalget i en åben ramme kan drøfte og afstemme det videre arbejde med Taskforcens anbefalinger.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter mulige dilemmaer og handlerum til at opnå mere blandede skoler og attraktive distriktsskoler.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Som en væsentlig introduktion til taskforcens arbejde med at udvikle anbefalinger fik taskforcen en grundig gennemgang af lokale data. Formålet var at give dem et indblik i den mangfoldighed, der er blandt Odenses skoler og forskellige lokalsamfund, men også den kompleksitet, der dermed kan være i at arbejde med at skabe mere blandede skoler og flere attraktive distriktsskoler, hvilket var blandt taskforcens primære opgaver.

På baggrund af taskforcens indsigt i skolernes og lokalområdernes mangfoldighed understreger taskforcen i deres rapport, at anbefalingerne skal ses i lyset af lokale løsninger og gerne udmøntes og have forskellige former i de forskellige lokalsamfund.

Nedenstående gennemgang af data skal gerne give udvalget mulighed for at have lignende drøftelser omkring tværgående og lokale udfordringer samt mulige løsninger.

Data om blandede skoler

Politisk har der længe været fokus på at skabe mere blandede folkeskoler i Odense, hvor børn med forskellige baggrunde mødes. Definitionen på en blandet skole tager ofte udgangspunkt i to parametre: Elevernes blandethed ift. etnicitet og forældrenes blandethed ift. socioøkonomi.

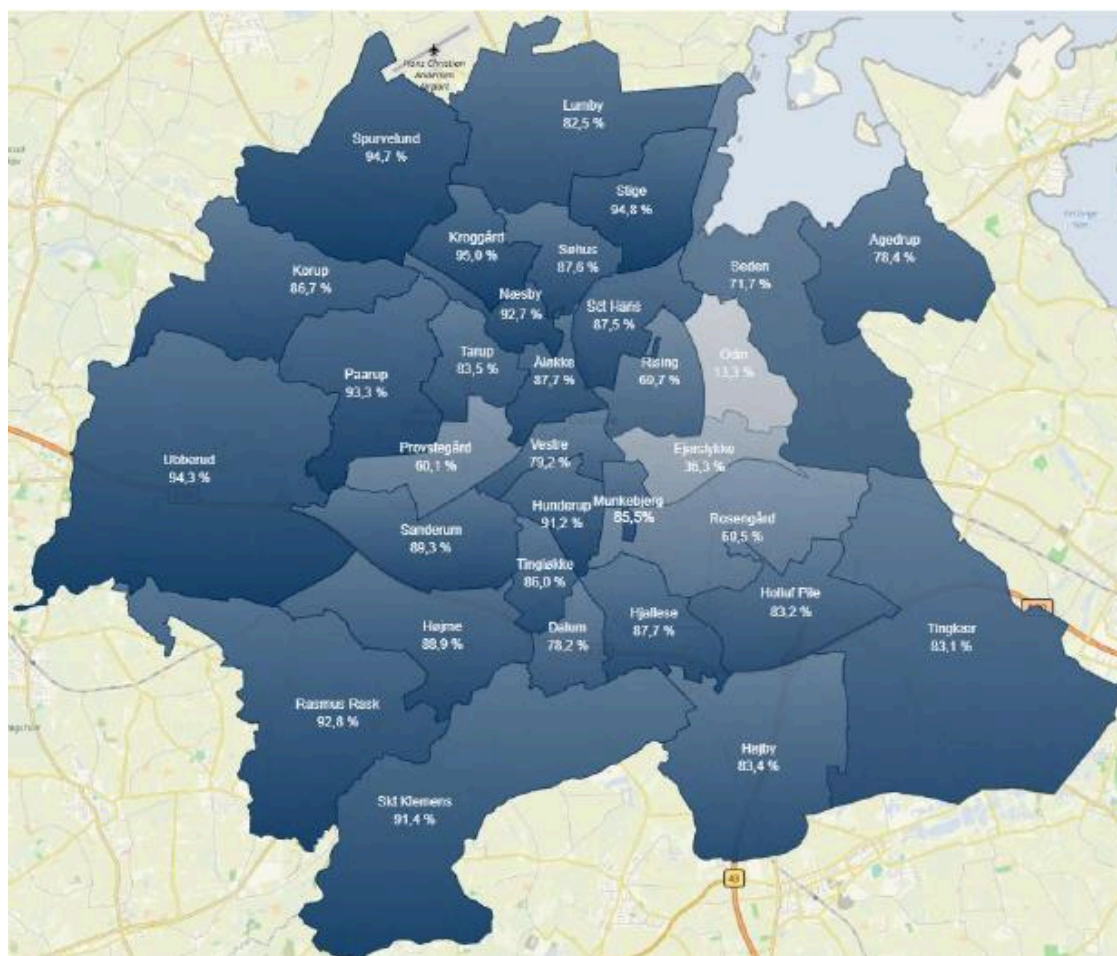
Der kan dog også tænkes i andre parametre, hvilket udfoldes i afsnittet om udfordringer og paradokser.

Blandet etnicitet: Andel elever med dansk herkomst

På en gennemsnitlig odenseansk folkeskole har 86% af eleverne dansk herkomst og 14% anden etnisk herkomst. Andelen af elever med dansk herkomst svinger dog en del mellem skolerne. Særligt skolerne i og omkring Vollsmose har en lav grad af elever med dansk herkomst, mens byens vestlige yderområder har en høj grad af elever med dansk herkomst.

Nedenfor ses andelen af elever med dansk herkomst på de forskellige folkeskoler. Jo mørkere området er markeret, jo højere andel af elever med dansk herkomst. De mørke områder ligger således over Odense-gennemsnittet på 86% med dansk herkomst, mens de lyse områder ligger under gennemsnittet og i stedet har en høj andel med anden etnisk herkomst.

Figur 1. Andel elever med dansk herkomst - data opgjort pr. 31. februar 2023

Blandet forældreindkomst: Ligelig repræsentation af indkomstgrupper

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd analyserer alle landets skoler ud fra fem indkomstgrupper. Er alle fem indkomstgrupper ligeligt repræsenteret, kategoriseres skolen som blandet.

38% af skolerne i Odense (inkl. fri- og privatskolerne) kategoriseres som blandede i Arbejderbevægelsens Erhvervsråds nyeste analyse fra 2022. Andelen af blandede skoler er faldet siden 2010, hvor andelen var 49%.

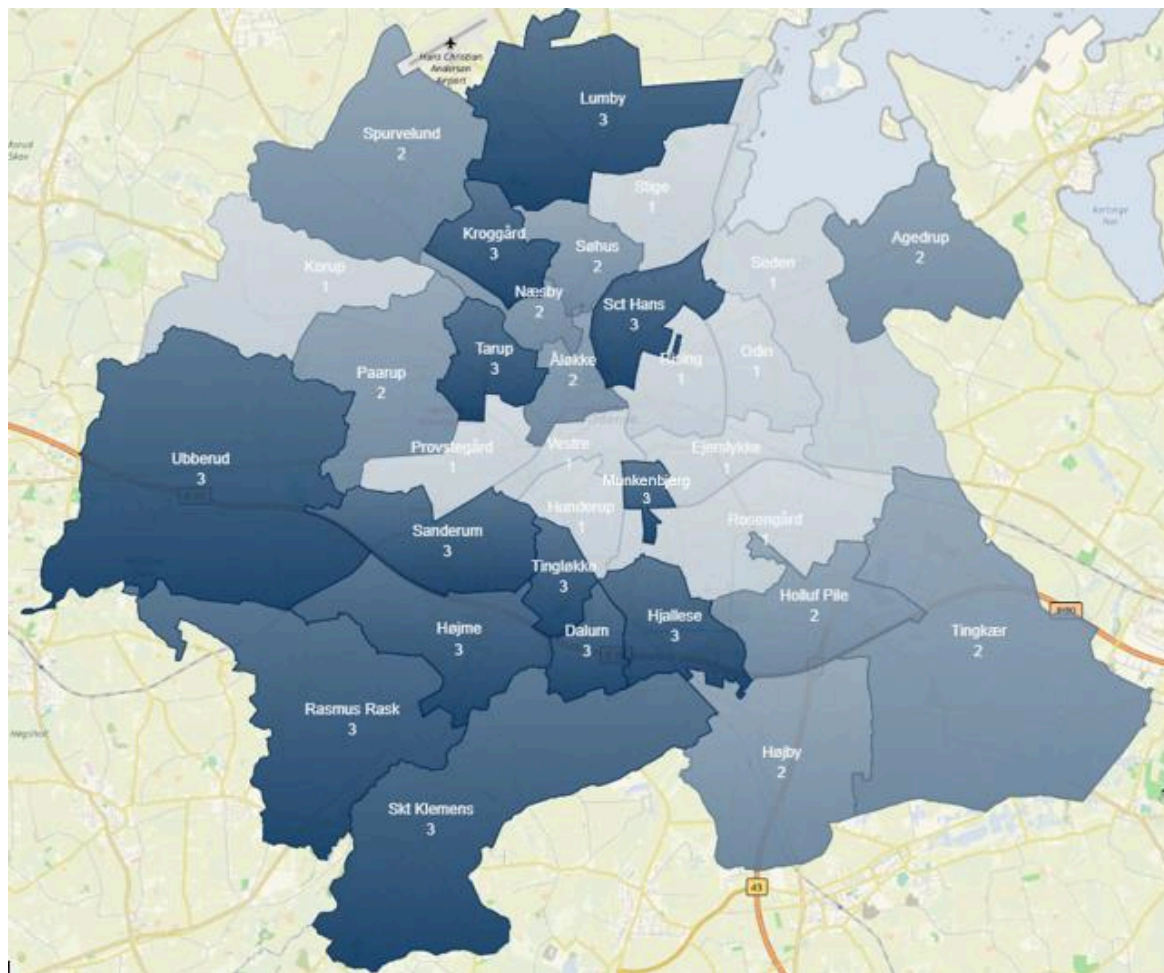
En del skoler i Odense kategoriseres ikke som blandede, fordi den rigeste indkomstgruppe er underrepræsenteret.

Skoler i og omkring Vollsmose er overrepræsenteret i forhold til fattige forældre og underrepræsenterede i forhold til rige forældre, mens det er omvendt for Hunderupskolen. De tre mindst blandede skoler i Odense er således Odinskolen,

Ejerslykkeskolen og Hunderupskolen.

Nedenfor er byens folkeskoler kategoriseret som enten blandede (3 = alle indkomstgrupper er repræsenteret), delvist blandet (2 = Én indkomstgruppe er over/underrepræsenteret) eller ikke blandet (1 = To eller flere indkomstkategorier er over/underrepræsenteret). De mørke områder er således blandede skoler, mens de lyse områder er ikke-blandede skoler.

Figur 2: Kategorier af blandede skoler ift. forældreindkomst

En anden måde at se på skolers blandethed i forhold til socioøkonomi kan være at se på forældrenes uddannelsesnivea. Her vil der ofte være en sammenhæng med indkomstniveauet. For Odenses folkeskoler ses det også, at skoler hvor andelen af forældre med videregående uddannelse er lav, overvejende følger de skoler med lav forældreindkomst.

Endelig kan man inddrage andre parametre for at vurdere skolernes blandethed. Taskforcen var i sit arbejde fx optaget af blandethed i forhold til elevernes forskellige behov, sårbarhed og udfordringer. Taskforcen drøftede, om blandede skoler også kan ses i forhold til andelen af elever i almentilbud og specialtilbud på den enkelte skole. Eller om blandethed kan ses i forhold til skolernes evne til at inkludere elever med forskellige behov og udfordringer i klassefællesskabet.

Data om attraktive distriktsskoler

Ligesom den politiske ambition om at skabe mere blandede skoler, har der også længe været et fokus på at skabe mere attraktive distriktsskoler, så flere vælger den lokale folkeskole til. I Odense går ca. 60% af børnene på deres lokale

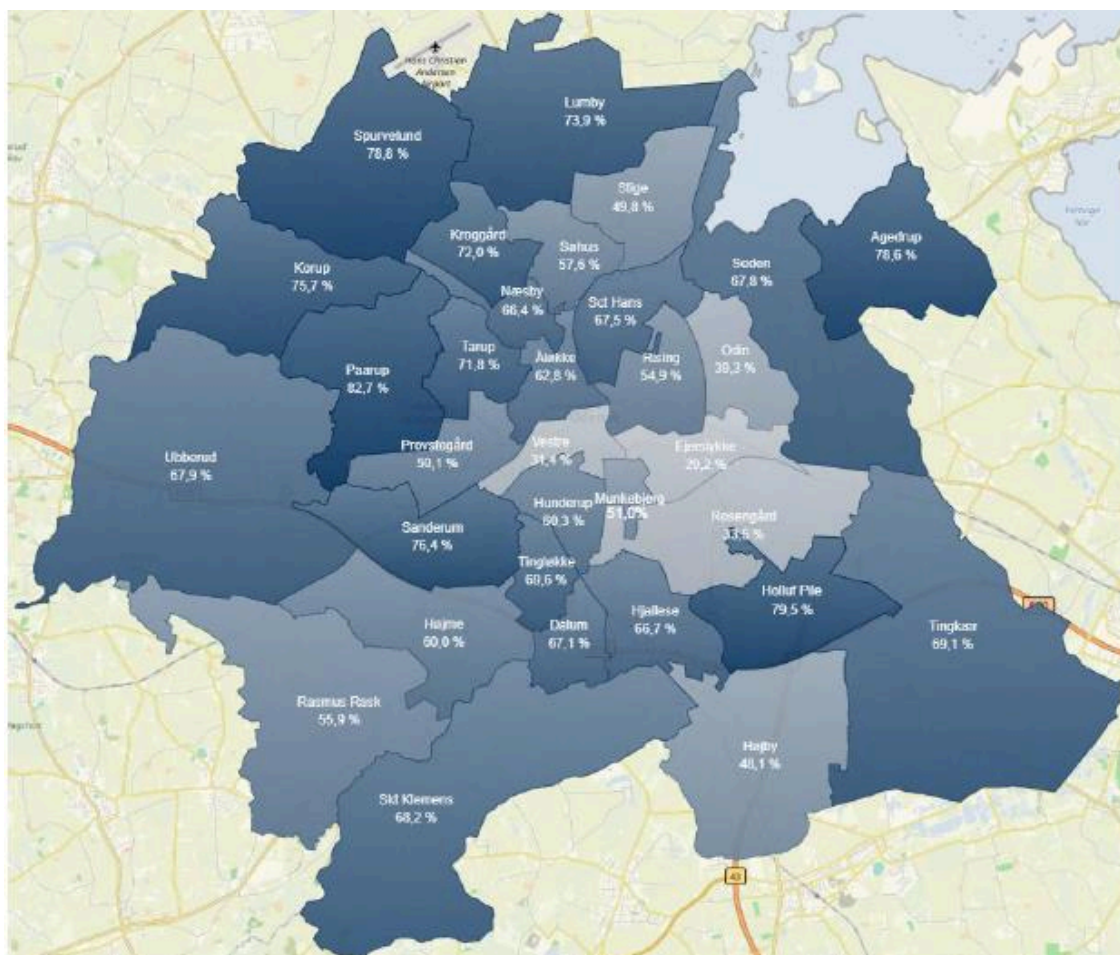
distriktsskole. De resterende børn fordeler sig ligeligt med ca. 20% på en anden kommunal folkeskole og ca. 20% på en fri- eller privatskole.

Der er en stigende tendens til, at flere forældre indskrives deres børn i en fri- eller privatskole. I skoleåret 2022/23 går 25% af eleverne i 0. klasse på en fri- eller privatskole. Til sammenligning var det 15% af eleverne i 0. klasse i skoleåret 2007/08.

Der kan være mange årsager til, at en skole opleves som attraktiv og let tiltrækker distriktets børn fx sammensætningen af elever, konkurrence fra omkringliggende skoler eller andet. Dette udfoldes i afsnittet om dilemmaer og paradokser.

Der ses udsving mellem de forskellige skoledistrikter, hvor det i nogle distrikter er helt op til 80%, som vælger distriktsskolen til, mens det i andre distrikter er knap 30%. Nedenfor ses andelen af elever indmeldt på distriktsskolen. Jo mørkere område, jo højere andel indmeldt på distriktsskole. De lyse områder har den laveste andel elever indmeldt på distriktsskolen.

Figur 3: Andel elever indmeldt på distriktsskole - data opgjort pr. 31. februar 2023

Dilemmaer og paradokser

Ovenstående data om skolernes blandethed og evne til at tiltrække distriktets elever kan i sig selv være indikatorer for en række udfordringer for skolerne. Men der kan derudover være en række bagvedliggende faktorer, som komplicerer udfordringsbilledet og ligeledes gør mulige løsninger og greb mere komplekst.

Det komplekse billeder efterlader en række dilemmaer og paradokser i forhold til arbejdet med blandethed og attraktive distriktsskoler. Nedenfor opstilles eksempler på dilemmaer og paradokser, som kan bidrage til udvalgets drøftelser af, hvorledes man politisk ønsker at arbejde videre med taskforcens anbefalinger med afsæt i data for skolernes forskelligheder.

Opstillingen af dilemmaer og paradokser skal også være med til at synliggøre de forskellige stemmer i debatten og hvilken betydning det kan have, når der vælges en retning.

Modsætning mellem blandet skole og lokalområdets skoler?

Målene om henholdsvis at blande eleverne på tværs af sociale grupperinger og at fastholde skolernes lokale tiltrækningskraft kan i nogle dele af byen hænge fint sammen og lykkes med nogle af de samme greb om at styrke og udvikle folkeskolen.

Men der kan også være en modsætning mellem de to mål. Hvis det i nogle områder af byen lykkes at få flere til at vælge den lokale distriktsskole, vil skolen få en mindre blandet elevsammensætning, end den har i dag. Modsat kan nogle strukturelle greb for at skabe mere blandede skoler føre til, at færre forældre kan vælge den nærmeste lokale skole, men i stedet vil blive henvist til en distriktsskole længere væk. Her vil det være væsentligt at overveje og afveje balancen mellem de forskellige hensyn.

Bredere parametre for blandethed

Ved parametrene for blandethed i form af elevernes etnicitet og/eller forældreindkomst kan det overvejes, hvor der politisk og værdimæssigt ses den største udfordring og hvornår manglende blanding opleves som en udfordring, der politisk skal adresseres. Her kan to spørgsmål være: Er den høje koncentration af etnisk danske elever på nogle skoler en lige så stor udfordring som en høj koncentration af elever med anden etnisk herkomst på andre skoler? Eller er det fx en større udfordring med manglende blandet forældreindkomst i lokalområder med lav indkomst i forhold til områder med høj indkomst?

Skolernes løfteevne

Ved at se på skolernes løfteevne, altså hvordan en skole formår at løfte eleverne uanset socioøkonomisk baggrund fx målt på karaktergennemsnit, fås et andet billede af, hvordan skolen arbejder med de elever, som går på skolen. Ofte ses der primært på karaktergennemsnit, når en skoles attraktivitet skal måles. Men ved at se karaktergennemsnittet i forhold til det forventede karaktergennemsnit ud fra skolens socioøkonomi fås et bredere parameter for, hvordan skolen løfter. De fleste af Odenses skoler ligger på niveau i forhold til det forventede karaktergennemsnit ud fra socioøkonomi.

Vilkår eller løftestang for skolerne?

Mens nogle skoler tiltrækker en høj andel af distriktets elever, er andre skoler mere udfordrede. En tidligere analyse af skolernes evne til at fastholde distriktselever viste, at skoler, der fastholder en lav andel af distriktselever (under 50-60%) overordnet kan kategoriseres i tre:

- Skoler med mange tosprogede elever
- Centrumskoler, hvor der også er en høj koncentration af veletablerede fri- og privatskoler
- Forstadsskoler, som også har en fri- eller privatskole i deres lokalområde

Dertil er nogle skoler udfordret af at miste elever til andre folkeskoler.

Skolerne peger selv på udfordringer i forhold til det frie skolevalg, meningsfulde skoledistrikter, andelen af tosprogede børn og konkurrencen med fri- og privatskolerne. Samt muligheder for et tættere samarbejde med lokalsamfundet og en tydeligere profil for skolen.

Nogle af disse faktorer kan ses som et vilkår, skolen ikke selv kan ændre. Udfordringerne kan dog bruges som løftestang til at arbejde med skolens egne værdier i forhold til fællesskaber i lokalsamfundet.

Det videre arbejde med taskforcens anbefalinger

På udvalgsrådet foldes ovennævnte data, dilemmaer og paradokser ud med henblik på at give udvalget mulighed for at koble data som baggrundsviden til de videre drøftelser af taskforcens anbefalinger og mulige greb.

Mulige veje ind i en drøftelse af de politiske målsætninger:

1. Hvilke greb kan anvendes for at løse udfordringerne?
2. Kan vi skabe mere blandede skoler, samtidig med at flere skal vælge den lokale folkeskole?
3. Skal tiltag gælde for alle skoler eller udvalgte skoler?
4. Hvordan kobles data til det videre arbejde med taskforcens anbefalinger?

Udvalget vil løbende henover efterår og vinter få drøftelser af dele af anbefalingerne eller status på det samlede arbejde.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Taskforce på folkeskoleområdet 2023 - Samlede anbefalinger

Punkt 9: D-sag: Børn- og Ungeforvaltningens arbejde med overgang fra dagtilbud til skole

28.00.00-A26-1-23

Resume

I forbindelse med drøftelse af kvaliteten og udviklingen på dagtilbudsområdet på Børn- og Ungeudvalgsmødet den 20. juni 2023 ønskede udvalget en orientering om Børn- og Ungeforvaltningens arbejde med overgang fra dagtilbud til skole.

Politisk fastsatte retningslinjer i Odense

På baggrund af ændringerne i dagtilbudsloven pr. 1. juli 2018 besluttede Børn- og Ungeudvalget i Odense den 9. april 2019 følgende retningslinjer for at skabe sammenhæng i børns liv og kontinuitet i overgangen mellem dagtilbud og skole:

De politiske retningslinjer har følgende tre overskrifter:

1. Samarbejdet mellem dagtilbud og skole
2. Samarbejdet mellem dagtilbud, skole og andre relevante aktører, herunder sundhedsplejen og Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR)
3. Videregivelse af relevante oplysninger ved børns overgange fra dagtilbud til Forårs SFO og skole.

Formålet med retningslinjerne er at sætte en fælles politisk retning for, hvordan forskellige dele af den kommunale forvaltning samarbejder i arbejdet med børnene og deres familier. Hensigten er, at børnene oplever en sammenhæng mellem det, de kommer fra, og det nye der venter, samt for at undgå at relevant viden om barnets udvikling og læring går tabt i overgangen. Målet er at give barnet de bedste forudsætninger for at træde kompetent ind i det nye.

Børn- og Ungeforvaltningen har på baggrund af de politiske retningslinjer udarbejdet konkrete by-dækkende retningslinjer for, hvordan de skal implementeres i praksis og dermed styrke sammenhængen i indsatserne for børnene i dagtilbud, Forårs SFO og skole i Odense Kommune.

Konkrete handlinger og tiltag for at styrke sammenhæng mellem dagtilbud og skole for alle børn

For børn med behov for en hånd i ryggen i skiftet fra dagtilbud til skole har Børn- og Ungeforvaltningen indført en by-dækkende systematik for samarbejdet mellem forældre, dagtilbud, skoler og fagprofessionelle fra Familie og Forebyggelse. Af konkrete tiltag kan nævnes:

- Tværprofessionelle møder to gange om året med henblik på at kvalificere børnenes kommende skolestart
- Samtaler mellem forældre og fagprofessionelle forud for børnenes start i Forårs SFO.

I foråret 2023 har Børn- og Ungeforvaltningen lavet en opfølgning på arbejdet med de by-dækkende retningslinjer. Opfølgningen viser, at arbejdet med at skabe kontinuitet og sammenhæng for børnene, læringsmiljøet og forældre samt imellem de fagprofessionelle er tilpasset lokale forhold og behov. Eksempelvis arbejdes med

- Gensidige besøg med og uden børn
- Læringsmiljøobservationer på tværs af børnehus og Forårs SFO ud fra udvalgt fokus
- Medarbejdere fra børnehuset følger med i Forårs SFO
- Overgangsmarkører for at skabe genkendelighed - materialer, sange, lege, metoder

- Børn lærer børn - fx makkerordninger
- Skole og dagtilbud holder fælles informationsaften inden indskrivning til skole

Børn- og Ungeforvaltningen understøtter og følger arbejdet med styrket sammenhæng mellem dagtilbud og skole for alle børn. Det er et kontinuerligt fokus på tværs af afdelingerne i Børn- og Ungeforvaltningen, blandt andet ved at inddrage aktuel viden og forskning, herunder anbefalingerne fra Task forcen for skoleområdet samt udarbejde materiale til brug for dagtilbud og skoler.

Beslutning

Orientering givet.

Punkt 10: D-sag: Aktuelle sager

00.22.00-P35-4-22

Resume

- Opfølgning på dialog med bestyrelsen på Enghaveskolen
- Orientering om sag
- Chromebooks
- Modulbyggeri på Dagtilbudsområdet
- Invitation til møde med KL's Børne- og Undervisningsudvalg den 25. oktober 2023

Beslutning

Orientering givet.